

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2012 GODINU**

**Broj 87/13
Rožaje, Mart 2013. godine**

Turistička organizacija opštine Rožaje je formirana na osnovu člana 7. Zakona o turističkim organizacijama i člana 13. stav 1. tačka 1. i Odluke o osnivanju Turističke organizacije opštine 2004. godine. Ima status pravnog lica, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom, Odlukom i Statutom. Skupština ima predsjednika i 21. člana kao i Izvšni odbor. Članovi Organizacije su pravna i fizička lica u djelatnostima ugostiteljstva i turizma i sa tim neposredno povezane djelatnosti na području opštine Rožaje.

Aktivnosti Turističke organizacije Rožaje u toku 2012. godine, kao i prethodnih godina, odvijale su se prema usvojenom Programu rada za 2012. godinu, usvojenog na Skupštini TO Rožaje i Izvršnom odboru u skladu sa kadrovskim i finansijskim mogućnostima. Osnovni cilj Turističke organizacije u izveštajnom periodu bio je promocija turističkog proizvoda kao i poboljšanje kvaliteta turističke ponude, te poboljšanje uslova za boravak turista u našoj opštini.

Djelatnost TO je vršenje poslova od javnog interesa u oblasti turizma, bez ostvarivanja neposredne dobiti. Djelatnosti Turističke organizacije su:

1. Unapređenje i promocija izvornih vrijednosti područja opštine u funkciji razvoja turizma,
2. Stvaranje uslova za aktiviranje turističkih resursa na teritoriji opštine,
3. Saradnja sa pravnim i fizičkim licima koja za predmet poslovanja imaju turističko - ugostiteljsku ili njoj komplementarnu djelatnost u cilju dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma na teritoriji opštine,
4. Podsticanje, koordiniranje i organizovanje kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih događanja i manifestacija, koje doprinose obogaćivanju turističke ponude,
5. Podsticanje aktiviranja područja opštine koja nijesu ili su nedovoljno uključena u turistički promet,
6. Podsticanje i organizovanje akcija usmjerenih na zaštiti i očuvanju turističkog prostora, životne sredine i kulturnog nasljeđa,
7. Realizovanje programa aktivnosti boravka studijskih grupa i novinara na teritoriji opštine, koja su u funkciji razvoja turizma i turističke propagande,
8. Organizovanje turističko – info. biroa u turističkim mjestima, za koje se ocijeni potreba,
10. Registrovanje i praćenje turističkog prometa na teritoriji opštine,

11. Saradnja sa organima i tijelima lokalne uprave u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine,
12. Saradnja sa lokalnim udruženjima i nevladinim organizacijama iz oblasti turizma i ugostiteljstva i njima komplementarnim djelatnostima,
13. Saradnja sa Nacionalnom Turističkom organizacijom i lokalnim turističkim organizacijama,
14. Sprovođenje anketa i drugih istraživanja u cilju utvrđivanja ocjene kvaliteta turističkog proizvoda na teritoriji opštine,
15. Izrada izvještaja, analiza i informacija za potrebe Nacionalne turističke organizacije,
16. Izrada izvještaja, analiza i informacija za potrebe lokalne samouprave,
17. Saradnja sa istim ili sličnim organizacijama van države,
18. Obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine.

Organizacija ostvaruje prihode od: boravišne takse, članskog doprinosa, turističke takse, sredstava budžeta, donacija, kredita i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Turistička organizacija Rožaje u prošloj 2012., kao i prethodnih godina, bavila se promocijom i unapređenjem opštih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizajnjem kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, razvijajnjem svijesti o važnosti turizma kao i podsticajnjem razvoja turističke infrastrukture na teritoriji naše opštine.

S obzirom na urađen Program rada koji je usvojila Nacionalna turistička organizacija i Skupština opštine Rožaje, pristupili smo njegovoj realizaciji shodno obezbijeđenim finansijskim sredstvima. Aktivnosti Turističke organizacije Rožaje vezane su za intenzivnu promociju turističkih potencijala kao i prirodnih resursa naše Opštine.

Turistička organizacija Rožaje je uspjela da u 2012. godini animira sve privredne subjekte koji se bave ovom djelatnošću kako bi ih ujedinila u jednu cjelinu, odnosno turističku ponudu naše opštine, kada su u pitanju smještajni kapaciteti. Naša opština na kraju 2012. godine raspolagala je sa 58 ležaja visoke klase (nisu u funkciji), kao i 188 ležaja srednje klase (tri i dvije zvjezdice). Možemo slobodno reći da je kvalitet smeštajnih kapaciteta ostao na nivou od prošle godine.

U 2012. god., TO Rožaje je pomogla projekte vezane za razvoj Turizma nevladinim organizacijama, sportskim udruženjima i svima kojima je bila potrebna pomoć putem promocije, tehničke i novčane podrške, putem preporuka itd.

Zbog stopiranja radova na izgradnji hotela i ski centra Turjak mišljenja smo da naša turistička ponuda nije kompletna i da u prošloj godini bilježimo pad ulaganja u turističku privredu.

Realizacija programa rada za 2012. godinu.

- Informativno – propagandne i promotivne aktivnosti**

1. Konferencije za novinare povodom održavanja manifestacija ili izdavanja propagandnog materijala,

- Obavještavanje javnosti putem medija o novostima vezanih za turizam, o nastupajućim manifestacijama, o izradi novog propagandnog materijala.

2. Učešće na sajmovima turizma

- Jadranski sajam Budva (18.04.-21.04.2012.god.) - Međunarodna turistička berza i sajam turizma METUBES je najznačajnija manifestacija u oblasti promocije i prodaje turističkih kapaciteta u Crnoj Gori. Okuplja najvažnije nosioce turističke ponude na jednom mjestu i sveobuhvatno prezentuje ukupnu aktuelnu ponudu za predstojeću turističku sezonu. Na ovom sajmu je učestvovalo više od 250 učesnika, 9 zemalja iz regiona.

- Lukavački sajam "LIST" Tuzla (10.05.-12.05.2012.god.). Ovaj sajam okupio je izlagače iz Indonezije, Turske, Njmeačke, Albanije, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Mađarske, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Na Sajmu je učestvovalo 125 izlagača iz deset zemalja, sajam je posjetilo 12.000 – 15.000 posjetilaca.

- Beogradski sajam (23.02.-26.02.2012.god.). Najveću turističku manifestaciju u Srbiji i jugoistočnoj Evropi prošle godine posjetilo je više od 58.000 posjetilaca, a predstavilo se više od 880 izlagača.

Međunarodni karakter ove manifestacije potvrđuje više od 250 inostranih izlagača iz 43 zemlje.

- Sajam suvenira Leskovic (08.11. i 09.11.2012.god.), peta po redu izložba suvenira i turističkih publikacija. Na ovom Sajmu je učestvovalo 46 gradova i opština iz Srbije, Makedonije, Crne Gore, Slovenije, Rumunije, Mađarske, Grčke, Bugarske i Turske. Turistička organizacija Rožaje je dobitnik Specijalne nagrade na ovom Sajmu 2012. godine.

3. Učešće na seminarima u zemlji i inostranstvu

- Seminari koji su vezani za turizam, ekologiju, očuvanje životne sredine i sve ostalo što bi pospješilo razvoj turizma kod nas, su od velike važnosti za našu organizaciju. U koliko budemo u mogućnosti, potrudićemo se da prisustvujemo što većem broju takvih seminara. U 2012. godini učestvovali smo na brojnim seminarima u zemlji i inostranstvu.

4. Promocija prirodnih potencijala opštine Rožaje za „Hiking and Biking”

- U okviru projekta "Hiking i Biking", Ministarstvo turizma u saradnji sa domaćim i inostranim ekspertima, identifikovalo je nacionalnu mrežu staza koja će biti okosnica budućeg razvoja ovog segmenta crnogorskog turističkog proizvoda. U sklopu ovog projekta publikovan je opis pet nacionalnih, vrhunskih, biciklističkih staza u kojoj je na jedinstven način predstavljeno preko 1700 km crnogorskih puteva za planinski biciklizam, a koja se može koristiti i za druge segmente turizma orijentisanog ka prirodi. Značajan dio staze (oko 30 km) prolazi i kroz našu opštinu. Ubrzo se očekuje realizacija ovog projekta.

5. TO Rožaje obavlja svoju osnovnu informativno propagandnu djelatnost, promociju svih dešavanja i atraktivnosti u rožajskoj opštini.

Tokom cijele godine svi vidovi informisanja su brojni i raznovrsni. Da bi se na pravi način odgovorilo na sve zahtjeve Turistička organizacija je pristupila prikupljanju podataka o turističkoj ponudi, raznih statističkih podataka i njihovih obrada. Takođe smo konstantno davali blagovremene i tačne informacije svima

zainteresovanim (kako putem e-mail-a, telefonskim putem i faksom, tako i svima onima koji dolaze u prostorijama naših kancelarija) vezano za informacije o smještaju, cijenama, o manifestacijama, turističkim mjestima, kulturno istorijskim spomenicima, lokalnim atrakcijama, hotelima, privatnom smještaju, restoranima i dr.

- **Izdavačka djelatnost**

- 1. Izrada brošura i ostalog reklamnog materijala,**

Turistička organizacija je u stalnoj potrebi za reklamnim materijalom, pa se prema potrebi određena količina materijala štampa nekoliko puta u toku godine.

- 2. Izrada i ažuriranje sajta Turističke organizacije i godišnji hosting**

- Urađen je moderan veb sajt (web site) preko kojega će potencijalni turisti moći da vide sve informacije vezane za naš grad, smještajni kapaciteti, manifestacije, turističke destinacije i dr. Ažuriraće se sve nove informacije vezane za turizam kao i ostale informacije koje se direktno ili indirektno tiču turizma.

- 3. Izrada suvenira, kalendar i novogodišnjeg reklamnog materijala**

- Urađeni su suveniri i kalendar za 2013. godinu sa odabranim motivima i obilježjima rožajskog kraja i podijeljeni poslovним partnerima, privrednim subjektima i građanima.

- **Manifestacione aktivnosti**

1.Organizacija izleta i posjeta planinarskim domovima (Bandžov, Grope, Štедим)

- Turistička organizacija je organizovala izlete i posjete pomenutim planinarskim domovima kako bi se, prije svega, građani naše opštine a i ostali turisti bolje upoznali sa prirodnim potencijalima našeg kraja, upoznali pješačke staze i planinarske domove. Činjenica je da postoji mnogo stanovnika Rožaja koji nikada nijesu bili na Hajli, Ahmici, Rusoliji i mnogim drugim mjestima. Iz tog razloga smatramo da je organizovanje ovakvih manifestacija od velikog značaja.

2. Dani gljiva i ljevitog bilja

- Ova manifestacija je po prvi put realizovana u 2011. godini, u saradnji sa Centrom za kulturu i opštinom Rožaje. U 2012. godini Manifestacija je trajala četiri dana (27, 28, 29 i 30 Jul) i okupila nekoliko hiljada posjetilaca kao i 20 izlagača koji su svoje proizvode izložili na štandovima na gradskom trgu.

3. "Jeep photo safari" Hajla 2012. godine

- Cilj ove manifestacije je promocija turističkog potencijala Hajle i drugih predjela koji imaju divlju i netaknutu prirodu. Manifestacija okuplja veliki broj ljubitelja prirode iz zemlje i inostranstva. Na manifestaciji 2012. god. učestvovalo je 40 posada iz zemlje i inostranstva koji su boravili tri dana. Manifestacija se održava krajem mjeseca Jula.

4. Izbor najuređenijeg dvorišta

- Na ovaj način podstičemo građane da uređuju svoja dvorišta kako bi naš grad izgledao ljepe, čistije i privlačnije, kako bi ostavili povoljan utisak na turiste, posjetioce i prolaznike. Već tradicionalno organizovanje ove akcije oplemenilo je mnoge zelene površine grada, a interesovanje za akciju je sve veće.

5. Organizovanje izletničkih tura (posjeta turističkih mesta)

- Ovaj vid akcije obuhvata atraktivne izlete u prirodi uz mogućnost aktivnog odmora. Na ovakvim turama se promovišu tradicionalna i gastronomski obilježja pojedinog kraja.
Ovakve ture Turistička organizacija organizovala je tokom čitave ljetne sezone 2012., za goste kao i sugrađane kada su u pitanju planinarski domovi, izletišta i interesantna mjesta u našoj opštini.

6. Planinarski pohod "Hajla" 2012. godine

- 15. Planinarski pohod koji je održan 13, 14. i 15. Januara okupio je preko 200 učesnika od kojih se čak 145 popelo na najviši vrh planine Hajle, koji se nalazi na 2403m. Na ovoj manifestaciji su učestvovali najpoznatiji i najbolji alpinisti svjetskog glasa, te brojni turisti koji su stigli iz svih krajeva regiona. Iz godine u godinu broj posjetilaca ovog pohoda raste. I ono što je značajno napomenuti da ova manifestacija u najboljem obliku premoviše planinarenje i alpinizam. Ovu manifestaciju organizujemo u saradnji sa PSD Hajla.

7. Jesenji dan na Hajli

- Ova aktivnost je po prvi put organizovana u 2011. godini za dan Opštine. U 2012. ovoj manifestaciji je prisustvovalo preko 150 učesnika od čega su većina bili srednjoškolci. Akciju su predvodili iskusni planinari iz PSD Hajla.

8. Zlatna pahulja 2012. godine.

- Tokom organizacije ove manifestacije Turistička organizacija uzima značajno učešće kada je u pitanju smještaj gostiju, pružanje svih vrsta informacija, turističkih vodiča, podjela reklamnog materijala gostima, kako bi ih što bliže upoznali o svim bitnim sadržajima i vrijednostima naše opštine. Svima je poznato da ova manifestacija okuplja veliki broj učesnika i gostiju iz zemlje i inostranstva.

Napomena: Zbog ne funkcionisanja ski centra nismo bili u mogućnosti organizovati planirane aktivnosti i manifestacije na snijegu.

- **Ostale aktivnosti**

1. Edukacija osoblja Turističke organizacije

- Turistička organizacija Rožaje u 2012. godini je organizovala edukaciju svojih upošljenih putem seminara i radionica sa ciljem praćenja savremenih tokova koji se tiču Turizma, tehnologije i marketinga.

2. Obilježavanje pješačkih staza

- Turistička organizacija je i u 2012. god. obilježila još nekoliko pješačkih staza, kako bi olakšala uspon na određene planinske vrhove. Na lokalitetu Rusolije i Štedima.

3. Organizovanje čišćenja izletničkih mesta

- Cilj ove aktinosti je valorizacija Izletničkog turizma u svrhu poboljšanja turističke ponude naše opštine i povećanja svijesti o očuvanju životne sredine. Ovaj projekat realizujemo u saradnji sa opština Rožaje.
- U 2012. godini organizovali smo dvije akcije čišćenja korita rijeka u kojoj su učestvovali volonteri kao i svi oni koji su željeli da daju svoj doprinos kada je u pitanju očuvanje i zaštita korita rijeka. Tom prilikom uklonjena je velika količina smeća a samim tim izvršen određeni uticaj na sve one nesavjesne građane koji nemaju osjećaj za takva društvena dobra.

4. Izrada projekata vezano za unapređenje turističke ponude opštine Rožaje

- U ovom programu Turistička organizacija Rožaje uradila je sledeće projekte i to: Projekat izgradnje i uređenja turističko informativnih odmarališta (parkinga) sa tri putna pravca Dračenovac, Kula i Berane; Projekat izgradnje planinarskog doma na lokalitetu Štedim; Projekat uređenja izvorišta rijeke Ibar; Projekat obilježavanja i markiranja pješačkih i biciklističkih staza; Projekat akcije čišćenje izletničkih mesta.

Projekat izrada turističkog vodiča koji obuhvata pogranične Opštine Albanije, Kosova, Srbije i Crne Gore. Ovaj projekat je rađen u

saradnji sa SNV Podgorica i LAG-om (Lokalna Akcionala Grupa za razvoj Prokletija). Realizacija ovog projekta se očekuje u toku godine.

Napomena. Ove projekte kandidovali smo prema Ministarstvu održivog razvoja i turizma kao i drugim donatorskim institucijama.

Turistička organizacija Rožaje inicirala je značaj razvoja Planinskog turizma kao i izradu prostorno planske dokumentacije planinskog vjenca Hajle kod svih relevantnih subjekata.

5. Podjela reklamnog materijala na graničnim prelazima prema Srbiji i Kosovu

- Turistička organizacija posljednje tri godine za mjesec Avgust organizuje podjelu reklamnog materijala na graničnim prelazima Dračenovac i Kula. U ovoj akciji uključeni su učenici iz Srednje Stručne škole, smjer Turizam.

Još jedan od vidova saradnje sa srednjom školom smjera za Turizam jeste i to da učenici te škole obavljaju praktičnu nastavu u prostorijama naše organizacije.

6. Monitoring broja gostiju

- Nastaviće se aktivnost vezana za monitoring broja gostiju svakog petka, tako što se u direktnom kontaktu sa svim turističkim subjektima prikupljaju podaci o broju turista i na taj način se dolazi do broja registrovanih gostiju i vrši uporedni prikaz turističkog prometa sa prethodnim godinama.

Dostavljanje podataka Turističkoj organizaciji Crne Gore i medijima je redovna aktivnost koja se radi po istom principu u svim gradovima Crne Gore. Takođe u tu aktivnost spada i prikupljanje podataka na godišnjem nivou i razne analize za potrebe TOR, NTO, Ministarstva turizma, MONSTAT-a i SO Rožaje kao i anketiranje gostiju o kvalitetu izvršenih ugostiteljskih usluga.

7. Prekogranična saradnja sa Srbijom i Albanijom

- U okviru LAG-a (Lokalna Akcionala Grupa), vezano za razvoj Prokletija, TO Rožaje je takođe jedan od aktivnih učesnika.

Turistička organizacija Rožaje upošljava 8 (osam) radnika.

Po podacima NTO naš grad je posjetilo oko 2125 domaćih i stranih turista i ostvareno je 6902 noćenja.

Bosna i Hercegovina	40%
Srbija	18%
Makedonija	9%
Kosovo	8%
Turska	4%
Rusija	3%
USA	2%
Albanija	1%
Ostalo	15%

Smatramo da postoji potreba kod svih građana i privrednih subjekata koji se direktno i indirektno bave turizmom, za aktivnije angažovanje kao i davanje određenog doprinosa u cilju bržeg razvoja ove privredne grane na teritoriji naše opštine.

S poštovanjem,

Izvršni direktor
Muković Sulejman dipl.ecc. s.r